

Latvijas Republikas tiesībsargs

Latvijas Republikas tiesībsarga sabiedrības aptaujas “Par cilvēka ķermeņa, orgānu un audu izmantošanu medicīnā” rezultāti

Tiesībsarga biroja Pilsonisko un politisko tiesību nodaļas paneļdiskusija
«Mirusa cilvēka ķermeņa, audu un orgānu izmantošana medicīnā. Sabiedrības informētība un tiesiskā regulējuma atbilstība cilvēktiesību
standartiem».

2017. gada 15. decembrī

1. Aptaujas mērķis un metodoloģija

• Mērķis:

- noskaidrot Latvijas pilngadīgo iedzīvotāju zināšanas par miruša cilvēka ķermeņa, audu un orgānu ziedošanu.

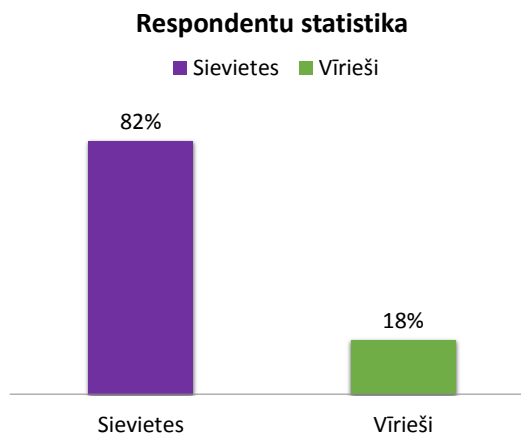
• Metodoloģija:

- aptauja norisinājās laika posmā no 2017.gada 17.oktobra līdz 2017.gada 30.novembrim interneta vietnē visidati.lv;
- aptaujā bija iekļauti 14 slēgta tipa jautājumi;
- informācija par aptauju tika izplatīta tiesībsarga mājaslapā, Tiesībsarga biroja oficiālajā Twitter kontā. Tāpat aptauja tika nosūtīta visām Latvijas Republikas pašvaldībām, valsts iestādēm, lielākajām slimnīcām un augstskolām, asociācijām, jauniešu un senioru organizācijām, biedrībām utt.

LATVIJAS REPUBLIKAS
TIESĪBSARGS

2. Respondentu statistika

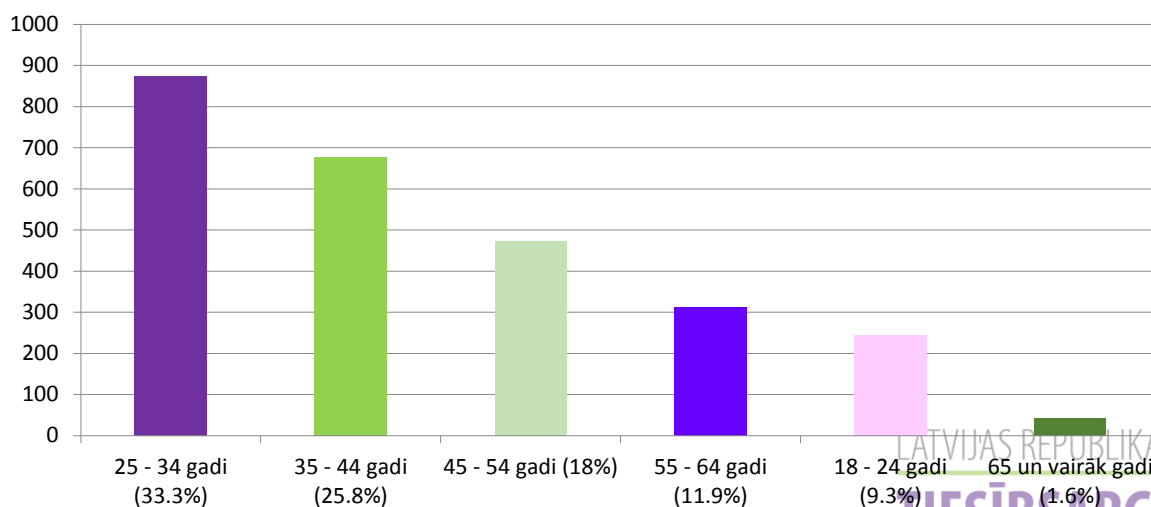
- Respondentu skaits: **2623**,
no kuriem -
 - **2162** sievietes;
 - **461** vīrietis.

LATVIJAS REPUBLIKAS
TIESĪBSARGS

2. Respondentu statistika

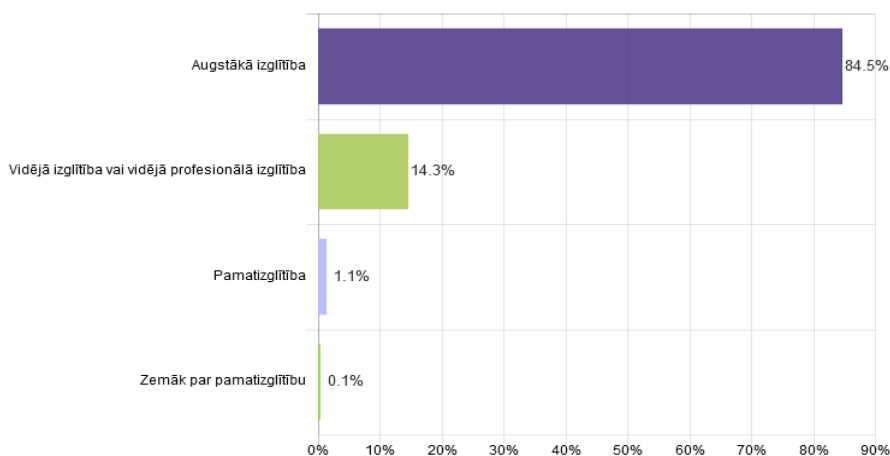
Lūdzu, norādiet savu vecumu!

LATVIJAS REPUBLIKAS
TIESĪBSARGS

2. Respondentu statistika

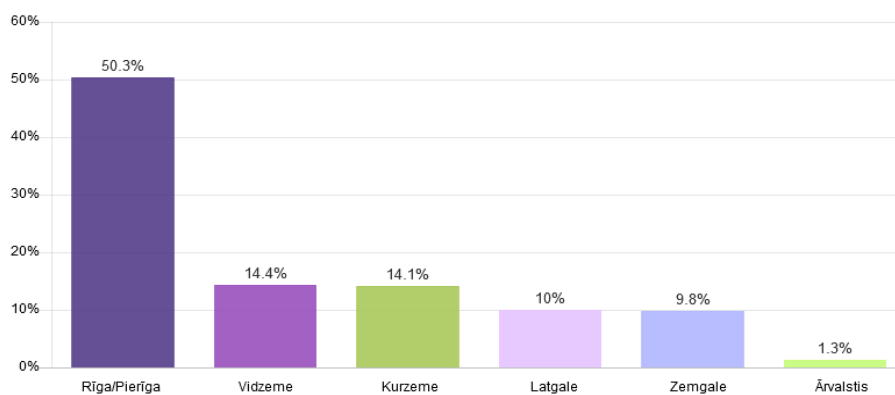
Lūdzu, norādiet Jūsu izglītības līmeni!

LATVIJAS REPUBLIKAS
TIESĪBSARGS

2. Respondentu statistika

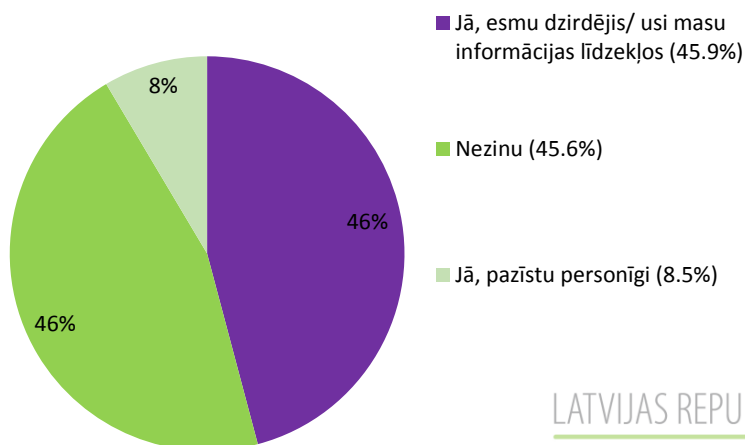
Lūdzu, norādiet, kur atrodas Jūsu faktiskā dzīvesvieta!

LATVIJAS REPUBLIKAS
TIESĪBSARGS

3. Rezultātu kopsavilkums

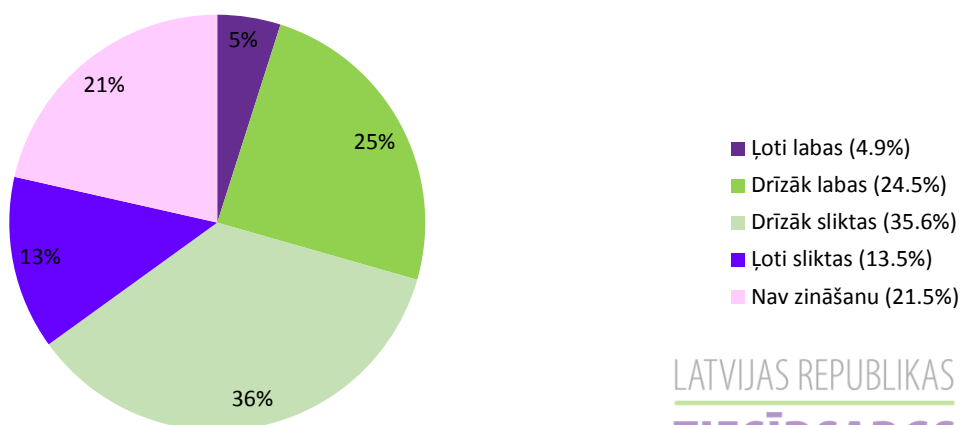
Vai Jūs zināt kādu personu, kuras ārstēšanai ir ziedoti audi vai orgāni?

LATVIJAS REPUBLIKAS
TIESĪBSARGS

3. Rezultātu kopsavilkums

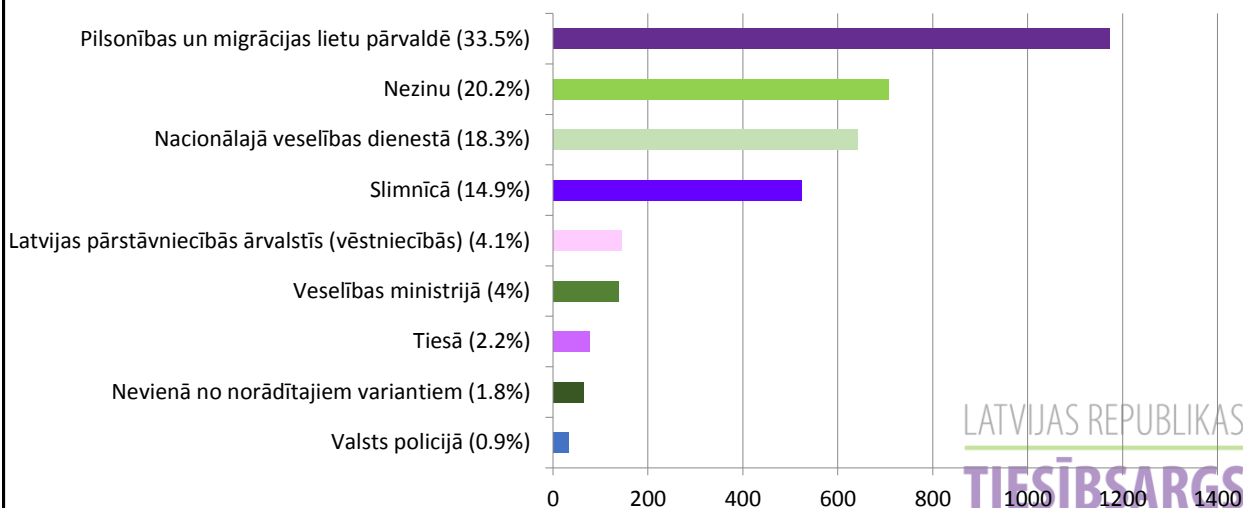
Kā Jūs vērtējat savas zināšanas par miruša cilvēka audu (piemēram, kaulaudu, acs radzenes, skrimšļaudu) vai orgānu izmantošanu medicīnā?

LATVIJAS REPUBLIKAS
TIESĪBSARGS

3. Rezultātu kopsavilkums

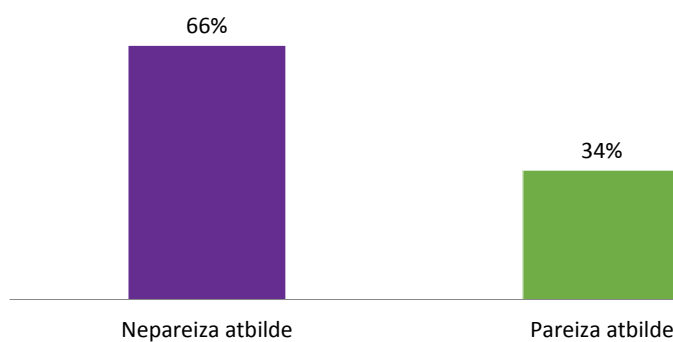
Kur, Jūsaprāt, ir iespējams reģistrēt savu piekrišanu vai atteikšanos ziedot savus audus vai orgānus pēc nāves medicīnai? (vairākas atbildes ir iespējamas)

3. Rezultātu kopsavilkums

Respondentu zināšanas par vietu, kur ir iespējams reģistrēt savu piekrišanu vai atteikšanos ziedot savus audus vai orgānus pēc nāves

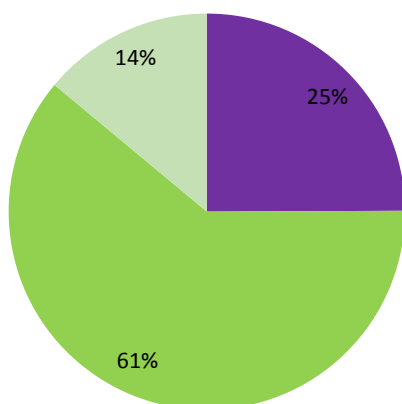
■ Nepareiza atbilde ■ Pareiza atbilde

LATVIJAS REPUBLIKAS
TIESĪBSARGS

3. Rezultātu kopsavilkums

Kurš no zemāk minētajiem apgalvojumiem, Jūsprāt, ir patiesi Latvijas Republikā?

■ Ja reģistrā neesat iekļāvis ziņas par aizliegumu izmantot savus audus un orgānus pēc nāves, tad nāves gadījumā tos DRĪKST izņemt transplantācijai (24.9%)

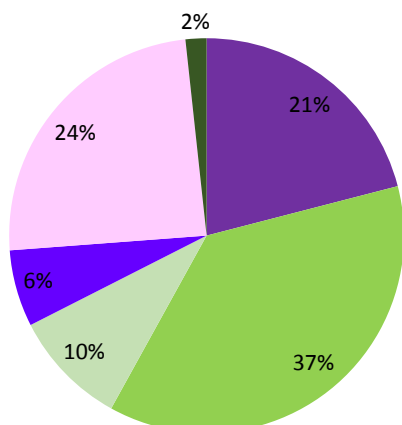
■ Ja reģistrā neesat iekļāvis ziņas par aizliegumu izmantot savus audus un orgānus pēc nāves, tad nāves gadījumā tos NEDRĪKST izņemt transplantācijai (61.1%)

■ Nezinu (14%)

LATVIJAS REPUBLIKAS
TIESĪBSARGS

3. Rezultātu kopsavilkums

Kāda būtu Jūsu izvēle, ja Jums būtu jāizlemj par savu orgānu vai audu ziedošanu pēc nāves cilvēku ārstēšanai?

■ Noteikti piekristu ziedot (21%)

■ Drīzāk piekristu ziedot (37.1%)

■ Drīzāk nepiekristu ziedot (9.5%)

■ Noteikti nepiekristu ziedot (6.3%)

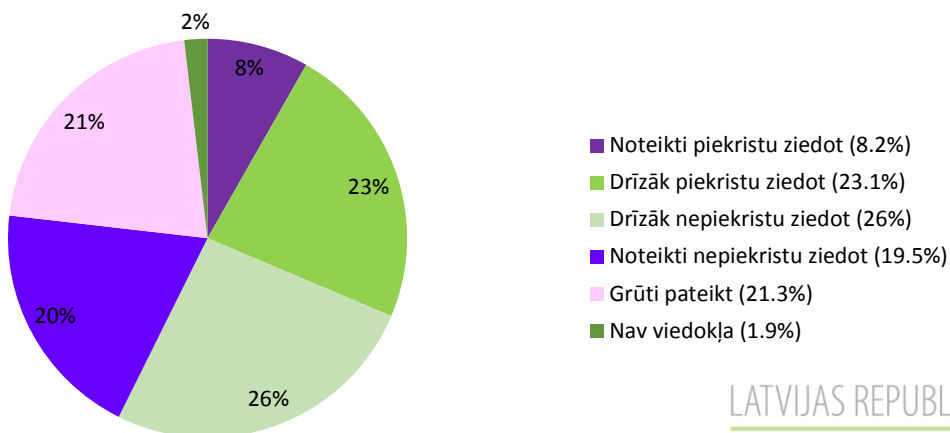
■ Grūti pateikt (24.5%)

■ Nav viedokļa (1.7%)

LATVIJAS REPUBLIKAS
TIESĪBSARGS

3. Rezultātu kopsavilkums

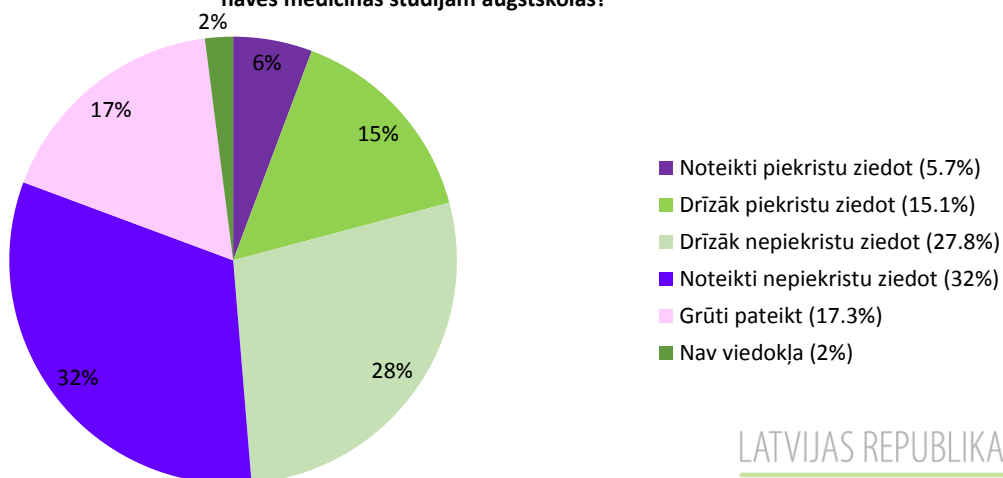
Kāda būtu Jūsu izvēle, ja Jums būtu jāizlemj par sava ķermeņa, aušu vai orgānu ziedošanu pēc nāves zinātniskiem pētījumiem?

LATVIJAS REPUBLIKAS
TIESĪBSARGS

3. Rezultātu kopsavilkums

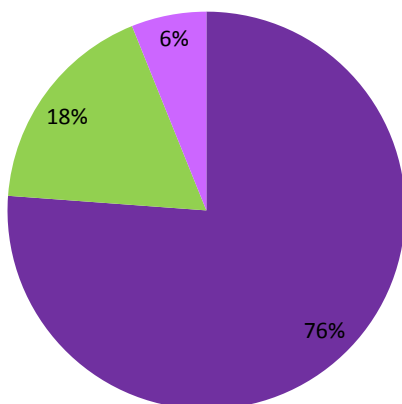
Kāda būtu Jūsu izvēle, ja Jums būtu jāizlemj par sava ķermeņa, aušu vai orgānu ziedošanu pēc nāves medicīnas studijām augstskolās?

LATVIJAS REPUBLIKAS
TIESĪBSARGS

3. Rezultātu kopsavilkums

Vai Jūs esat informēts par savu tuvinieku (laulātā/dzīvesbiedra, vecāku, pilngadīgo bērnu, brāļu, māsu) vēlni ziedot audus vai orgānus pēc nāves?

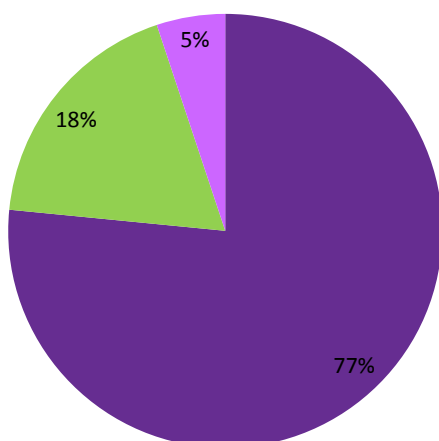

- Nē, neesmu informēts (76.2%)
- Jā, esmu informēts/a par dažu tuvinieku izvēli (17.7%)
- Jā, esmu informēts/a par visu tuvinieku izvēli (6.1%)

LATVIJAS REPUBLIKAS
TIESĪBSARGS

3. Rezultātu kopsavilkums

Lūdzu, norādiet, kādu kārtību Jūs atbalstītu:

- Ārstniecības personas bez manas piekrišanas NEDRĪKST veikt manu audu vai orgānu izņemšanu pēc nāves (76.6%)
- Ārstniecības personas bez manas piekrišanas DRĪKST veikt manu audu vai orgānu izņemšanu pēc nāves (18.3%)
- Nav viedokļa (5.1%)

LATVIJAS REPUBLIKAS
TIESĪBSARGS

4. Secinājumi (1)

1. Aptaujas respondentu informētība par miruša cilvēka ķermeņa, audu un orgānu izmantošanu medicīnā, kā arī informētība par tiesībām un veidu, kādā iespējams ziedot savu ķermeni, audus un orgānus pēc nāves ir ļoti zema;
2. Lielākā daļa aptaujas respondentu nav informēti, ka piekrišanu vai atteikšanos izmantot savu ķermeni, audus un orgānus pēc nāves, ir iespējams reģistrēt TIKAI Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē (PMLP);
3. Aptaujas respondentu ieskatā Latvijas Republikā pašlaik pastāv "izteiktās piekrišanas" sistēma, kamēr 14% aptaujas respondentu nav vispār informēti par pašlaik spēkā esošo regulējumu;

LATVIJAS REPUBLIKAS
TIESĪBSARGS

4. Secinājumi (2)

4. Aptaujas respondentu viedoklis ir atšķirīgs jautājumos par mērķi, kādam tiktu ziedots personas ķermenis, audi vai orgāni pēc nāves;
5. Lielākā daļa aptaujas respondentu nav informēti par savu tuvinieku dzīves laikā pausto gribu attiecībā uz ķermeņa, audu un orgānu izmantošanu medicīnā pēc nāves;
6. Aptaujas respondenti atbalstītu "izteiktās piekrišanas" sistēmu Latvijas Republikā.

LATVIJAS REPUBLIKAS
TIESĪBSARGS

Latvijas Republikas tiesībsargs

Paldies par Jūsu uzmanību!